

Titel: XXVIII.

Citation: "XXVIII.", i *1915/1916: Betænkning (Folketinget)*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r28-shoot-chptrd1e51.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: 1915/1916: Betænkning (Folketinget)

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

XXVIII.

Betænkning over A. Nr. 23. Forslag til Lov om Rettens Pleje. B. Nr. 24. Forslag til Lønningslov for forskellige af de i Lov om Rettens Pleje omhandlede Embeds- og Bestillingsmænd. C. Nr. 25. Forslag til midlertidig Lov om offentlige Auktioner, der ikke er Tvangsauktioner. D. Nr. 26. Forslag til Lov om Retsafgifter i Domssager m. m. E. Nr. 27. Forslag til Lov om Udgifterne i Strafferetsplejen. F. Nr. 28. Forslag til Lov om Tilvejebringelse af Lokaler for Østre Landsret, Sø- og Handelsretten i København og Køben- havns Byret m. m. G. Nr. 29. Forslag til Lov om Indbetaling i Statskassen af en Del af Politikassernes Midler. (Afgiven af Folketingets Udvalg den 17. Februar 1916).

Fra alle Sider i Udvalget er der arbejdet med det Maal for Øje at føre For- handlingerne om en ny og bedre Rets- pleje til en endelig Afslutning om muligt i denne Rigsdagssamling.

I Aarene 1901—06 optoges en væsent- lig Del af Rigsdagens Arbejdstid af For- søg paa at føre en Retsreform af omtrent- lig samme Indhold som den foreliggende igennem i Rigsdagens to Ting. Efter at et Forslag til Lov om Rettens Pleje den 15. November 1905 og den 17. November 1905 ved eneste Behandling henholdsvis i Landstinget og i Folketinget var ved- taget i meget afvigende Skikkelser, blev

der nedsat et Fællesudvalg, hvilket dog ikke naaede til Enighed om Sagens Gen- nemførelse. Forhandlingerne i Fællesud- valget endte med. at der den 5. April 1906 blev afgivet en Beretning, i hvilken det udtaltes, at „det vilde være uden Ud- sigt til Resultat at forhandle videre“.

I den paafølgende Rigsdagssamling fremsatte den daværende Justitsminister den 14. December 1906 i Landstinget et Forslag om samme Emne, hvorefter der gjordes Forsøg paa at opfylde Grundlovens § 74, som byder, at „ Offentlighed og Mundtlighed skal saa snart og saa vidt som muligt gennemføres ved hele Retsplejen. 1

Misgerningssager og i Sager, der rejser sig af politiske Lovovertrædelser, skal Nævnin- ger indføres“. Derimod lod man i sidst- nævnte Forslag Grundlovens § 71, hvori det hedder, at „Retsplejen bliver at ad- skille fra Forvaltningen efter de Regler, der fastsættes ved Lov“, henstaa uløst indtil videre.

Paa det ved fornævnte Lovforslag givne Grundlag forhandlede der paa Rigsdagen i de nærmest følgende Aar. Re- sultatet af Forhandlingerne blev „Lov om Rettens Pleje af 26. Marts 1909“, hvis § 998 bestemmer, at Retsplejeloven ikke kan træde i Kraft, før 3 nærmere beteg- nede Love. nemlig Lov om et Statspoliti, Lønningslov for Dommere m. m. samt Lov om Retsafgifter, er vedtagne.

Adskillige Forhold gjorde, at der hen- gik 3 Rigsdagssamlinger, inden der for Rigsdagen blev fremsat Lovforslag om at sætte Retsplejeloven i Kraft. Først i Rigsdagssamlingen 1912—13 blev der i Folketinget fremsat en Række Lovforslag med dette Formaal for Øje. Disse Lov- forslag var: 1) Forslag til Lov om Gen- nemførelse af Lov om Rettens Pleje af 26. Marts 1909, 2) Forslag til Lov om Retsafgifter i Domssager m. m., 3) For- slag til Lov om Udgifterne i Strafferets- plejen, 4) Forslag til Lov om Dommer- lønninger m. m., 5) Forslag til Lov om offentlige Auktioner, der ikke er Tvangs- auktioner, og 6) Forslag til Lov om Til- vejebringelse af Lokaler for Østre .Lands- ret og Københavns Byret.

Da der allerede den Gang var opret- tet et Statspoliti i Henhold til Lov af 13. Maj 1911. foresloges det at forøge Stats- Politiets Personel fra 36 til 48 Betjente. 1 øvrigt mente den daværende Justitsmini- ster at kunne udsætte en yderligere For- øgelse af Statspolitiet i nogen Tid, da Anklageprincippet ikke var gennemført efter Retsplejeloven af 1909. Rigsdagen vedtog Lovforslaget om Forøgelse af Statspolitiet; men intet af de øvrige Lovforslag, der

Sigte paa at gennemføre Retspleje- loven af 1909, kom til 2den Behandling i Folketinget. Den 24. April 1913 afgav

det Folketingsudvalg, til hvilket samtlige Forslag var henviste, Betænkning, og faa Dage efter sluttede Rigsdagssamlingen.

Da den nuværende Justitsminister i Rigsdagssamlingen 1913—14. den 26. Ja- nuar i Folketinget forelagde Forslag til Lov om Rettens Pleje m. fl., gik disse Lovforslag ikke ud paa at sætte Lov om Rettens Pleje af 26. Marts 1909 i Kraft.

Hovedforslaget tog derimod Sigte paa at supplere og ændre Retsplejeloven paa 3 Hovedpunkter vedrørende Strafferets- plejen, idet det foresloges at gennem- føre Retsplejens Adskillelse fra Forvalt- ningen, Anklageprincippet i Strafferetsplejen, og at Nævninger skulde udtages af de kom- munale Raad, men der

blev i øvrigt ikke foreslaaet flere Ændringer i Retsplejeloven af 1909 end nødvendigt for Gennemførelsen af disse 3 Hovedprincipper. Retsplejelovens Bestemmelser om den borgerlige Retspleje var i det væsentlige og næsten Ord til andet overført i det af Justitsministeren den 26. Januar 1914 i Folketinget fremsatte Forslag.

Af det Udvalg, som Folketinget nedsatte til Behandling af nævnte Lovforslag med tilhørende Supplementslove, accepterede et Flertal og tiltraadte et Mindretal subsidiært det af Justitsministeren fremsatte Forslag som Forhandlingsgrundlag.

Saavel Hovedforslaget som Supplementslovene fik en forholdsvis hurtig Behandling i Folketinget. Forslagene blev noget ændrede ved 2den Behandling. Den vigtigste og mest gennemgribende Ændring var den, at man af Hensyn til, at Udsigten til Reformens hurtige Gennemførelse formentlig derved forøgedes, opgav de saakaldte folkevalgte Nævninger og optog de i Retsplejeloven af 1909 indeholdte Regler for Nævningers Udtagelse til Grundlisten.

Den 6. April 1914 vedtoges Hovedforslaget i Folketinget med 48 Stemmer, medens 29 hverken stemte for eller imod.

I Landstinget fik Lovforslagene en velvillig 1ste Behandling og henvistes til et Udvalg. Den 29. Maj afgav Udvalget en af et Mindretal underskrevet Betænkning, hvorefter forskellige Ændringer bragtes i Forslag.

De vigtigste af disse angik Retskredsens og Politikredsens Antal. Justitsministeren havde foreslaaet at dele Landet udenfor København i 70 Retskredse og ligeledes i 70 med Retskredsene sammenfaldende Politikredse. Folketinget vedtog at ændre dette til 83 Retskredse og 55 Politikredse. I Landstingsudvalgets Betænkning foresloges 88 Retskredse og 65 Politikredse.

Nærværende Forslag til Lov om Rettens Pleje er forelagt i den Skikkelse, hvori det vedtoges i Folketinget ved 3die Behandling i Rigsdagssamlingen 1913—14, dog under megen Hensyntagen til de Ændringer, som blev foreslaaet i Landstingsudvalgets Betænkning af 29. Maj 1914.

Kun paa et Hovedpunkt afviger Forslaget fra det, der vedtoges i Folketinget 1914, idet Bestemmelserne om folkevalgte Nævninger er genoptagne i Lovforslaget, hvilket er i nøje Overensstemmelse saavel med Proceskommissionens Betænkning af 1898 som med Folketingets Stilling til dette Spørgsmaal, navnlig i Aarene 1901—06.

Udvalget er enigt om at søge Sagen fremmet paa det nu foreliggende Grundlag, idet dog, som det nærmere er præciseret af nogle Medlemmer af Udvalget i nærværende Betænkning, disse forbeholder sig eventuelt at søge en Reform af Retsplejen gennemført paa Grundlag af den i 1909 vedtagne Lov om Rettens Pleje, hvis det heller ikke lykkes at tilendebringe Forhandlingerne om denne vigtige Sag paa det nu foreliggende Grundlag.

Hver Gang Retsplejelovforslag har været behandlede paa Rigsdagen, har Hensynet til Bekostningen været draget ind under Overvejelserne med mere eller mindre Styrke. Skønt det ogsaa nu staar Udvalget klart, at Retsreformens Gennemførelse vil medføre betydelige Udgifter baade aarlig og en Gang for alle, finder man dog, at dette ikke bør være nogen afgørende Hindring for denne Sags videre Fremme. Nærværende Reform koster, som andre organisatoriske Love, Penge. Men vil man have en Reform af Retsplejen,

der opfylder Grundlovens Løfteparagraffer paa dette Punkt, kan denne neppe formes saaledes, at den vil koste mindre, end der vil medgaa til den foreliggende Reformens Gennemførelse.

Vil man i det hele opnaa de Fremskridt i Retning af en bedre og tidsvarende Retspleje, som denne Reform formentlig byder Befolkningen derved: at Domsmagten adskilles fra Forvaltningen,

at Offentlighed og Mundtlighed gennemføres i hele Retsplejen, at Nævninger skal medvirke ved Paakendelsen af Misgerningssager og i Sager, der rejser sig af politiske Lovovertrædelser, at Anklageprincippet afløser Inkquisitionen, at der skabes større Betyggelse mod Vilkaarlighed og uretfærdig Behandling af en mistænkt eller anklaget uden at Retssikkerheden svækkes, at det bliver sjældnere, at uskyldige

fængsles, og at Retsafgørelser bringes hurtigere til Afslutning end efter det nuværende Retsplejesystem, saa maa man ogsaa paatage sig de af Reformen nødvendiggjorte Udgifter.

Ligesom Reformen vil medføre Udgifter saavel for Statskassen som for Amts- og Bykommunerne og private, kan det ikke undgaas — hvis man ikke vil forøge Embedsmændenes Antal mere end nødvendigt —, at der i nogle Tilfælde voldes Dele af Befolkningen nogen Ulempe og Ulejlighed derved, at der bliver baade færre Retskredse og ligeledes færre Politikredse efter den foreslaaede end efter den bestaaende Ordning. Herpaa er der dog søgt at bøde det mest mulige ved de Bestemmelser i Lovforslaget, jfr. §§ 19 og 109, som fastslaar, at alle de nuværende Tingsteder skal bevares enten som Hoved- eller Bitingsted, og at der skal oprettes Afdelinger af Politikontorer paa de Steder, hvor saadanne nu er, men som ikke fremtidig bliver

Sæde for et selvstændigt Politikontor.

Lovforslaget beholder i Overensstemmelse med Rigsdagens tidligere Vedtagelse

Bestemmelser om, at der oprettes 2 Landsretter. den ene for Øerne med Sæde i København, den anden for Jylland med Sæde i Viborg. Men Landsretterne organiseres saaledes, at disse bliver en Slags rejsende Domstole, idet Domsforhandling saavel i Sager, i hvilke Nævninger skal medvirke som i borgerlige Sager, hvor umiddelbar Bevisførelse skal finde Sted, jfr. § 11, foregaar dels paa det Sted, hvor Landsretten har sit Sæde, dels paa andre ved kgl. Anordning dertil bestemte Steder i Landsrets-kredsen. Herved opnaas, at de, der skal møde for Retten som Nævninger. Vidner o. s. v.. faar kortere Vej til Mødestedet, end hvis Landsretterne kun holdt Ting paa de Steder, hvor Landsretterne har deres Sæde. At en saadan Organisation, der allerede bestemtes i Retsplejeloven af 1909, vil spare Rejseudgifter, Ulejlighed og Tidsspilde, er uomtvisteligt.

Hvad angaar Bekostningen ved Retsplejelovens Gennemførelse, er Udvalg vel hvad de aarlige Merudgifter for Statskassen angaar, som hvad angaar Udgifterne en Gang for alle, henvist til at bygge paa de af Justitsministeriet udarbejdede Overslag.

Efter Justitsministeriets Opgivelse vil Udgiften — naar den nuværende Rigsdagsbygning regnes til en Værdi af 1 Mill.

Kr. — en Gang for alle andrage 2,781,430 Kr. Dette Beløb fremkommer saaledes: Afløsning af Københavns Kommunes Andel i Domhusbygningen og Ejendommen Hestemøllestræde Nr. 4 471,430 Kr. Forandringer ved Domhusbygningen 180,000 —

Forandringer af Ejendommen

Hestemøllestræde Nr. 4 .. 20,000 — Forandringer ved Rigsdags-

bygningen 35,000 —

Statens Tilskud til en ny

Politibygnings Opførelse .. 525,000 — I alt efter Overslaget af 1914. 1,231,430 Kr.

At overføre... 1,231,430 Kr.

Overført... 1,231,430 Kr. Posterne b., c. og d. forhøjes paa Grund af Materialprisernes Stigning med 50,000 —

Hertil maa lægges: Værdien af den nuværende

Rigsdagsbygning 1,000,000 —

Byggeudgifter i Viborg samt

Montering af Retslokaler . 500,000 —

Tilsammen... 2,781,430 Kr.

Den aarlige Merudgift for Statskassen blev — naar den beregnede aarlige Indtægtsforøgelse gennem Retsafgifterne paa 170,000 Kr. kom til Fradrag — i 1914 af Justitsministeriet anslaaet til 1,033,200 Kr. Efter de i Folketinget vedtagne og af Landstingsudvalget i 1914 foreslaaede Ændringer beregnes den aarlige Merudgift til 1,134,800 Kr.

Som Følge af de til nærværende Lovforslag stillede Ændringsforslag vil Lønningerne til Dommere og Politimestre forøges med 9,650 Kr. Men denne aarlige Merudgift for Statskassen mere end opvejes ved det af Udvalget stillede Ændringsforslag til Forslag til Lov om Udgifterne i Strafferetsplejen, § 3, hvorefter Statskassen faar Halvdelen af de Udgifter, som medgaar til Lønning af de i § 108, 2det Stykke, nævnte Fuldmægtige, refunderet af Københavns Kommune.

Da Udvalget mener, at den aarlige Kontorholdsgodtgørelse bør anslaaes til ca. 5,400 Kr. i Gennemsnit pr. Embede og ikke, som af Landstingsudvalget i 1914 antaget, til 5,200 Kr., har man regnet hermed. Den aarlige Merudgift for Statskassen til Kontorhold menes derfor at ville blive ca. 40,000 Kr. mere end af Landstingsudvalget beregnet, hvorefter den aarlige Merudgift for Statskassen vil beløbe sig til 1,170,950 Kr. Hvorledes Merudgiften fremkommer, vil ses af følgende:

Oversigt over den aarlige Udgiftsforøgelse ved Procesreformen efter Regeringsforslaget af 1914,

Landstingsudvalgets Ændringsforslag og efter Folketingsudvalgets Ændringsforslag.

Regerings-forslaget. Landstings-udvalgets Ændrings- forslag. Folketings-udvalgets Ændrings-torslag. Anmærkning. Kr. Kr. Kr. 1. Lønninger og Kontorudgif- ter til de kollegiale Retter 208.500 209,500 209,500 2. Retsbetjente med fast Løn- ning og Politimestre (Løn- ning og Kontorhold) 278.000 351.600 401,250 Efter Landstingsudvalgets Betænkning af 1914 og det sidst forelagte Re- geringsforslag vilde der blive 98 Dommere og 65 Politimestre. Folke- tingsudvalget foreslaar Dommernes Antal for- øget med 1. Efter Folketingsudvalgets Forslag forøges Udgif- terne i Sammenligning med Landstingsudval- gets Forslag med 49,650 Kr., hvoraf 9,650 Kr. medgaar til forøgede Lønninger og 40,000 Kr. til Kontorhold, idet Fol- ketingsudvalget bereg- ner 5,400 Kr. i Kontor- holdsgodtgørelse i Gen- nemsnit til hvert Em- bedede, medens Lands- tingsudvalget beregnede 5,200 Kr. i Kontorholds- godtgørelse pr. Embede. Den af Folketingsudval- get anslaaede Merudgift til Kontorhold er i Sam- menligning med tidligere Forslag ganske nominel. 3. Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel 10,000 10,000 10,000 4. Kontorhold til Forligskom- missionen i København ... 4,000 4,000 4,000 5. Offentlige Anklagere 105,000 105,000 105,000 6. Offentlige Forsvarere 75,000 75,000 75,000 I Henhold til Ændrings- forslag til Lov om Ud- gifterne i Strafferets- plejen § 3 skal Køben- havns Kommune godt- gøre Statskassen Halv- delen af Lønningerne til de Fuldmægtige, som At overføre... 680,500 755,100 804.750

Regerings-forslaget. Landstings-udvalgets Ændrings-forslag. Folketings-udvalgets Ændrings-forslag. Anmærkning. Kr. Kr. Kr. Overført ... 680,500 755,100 804,750 7. Konsultation til ubemidlede (Lovforslagets § 135) 10,000 10,000 10,000 8. Leje af Retslokaler (jfr. Lovforslagets § 11) 35,000 35,000 35,000 9. Nævningeudgifter 130,000 130,000 130,000 10. Vidnegodtgørelser 50,000 50,000 50,000 11. Udgifter til Politivæsenet (Statspoliti) 279,700 279,700 279,700 1,203,200 1,277,800 1,327,450 Hertil kommer som Følge af Folketingets Vedtagelse om Ansættelse af 9 Politifuld- mægtige i København (jfr. Lovforslagets § 108) 27,000 27,000 13,500 1,230,200 1,304,800 1,304,950 Herfra gaar Stigning af Rets- afgifter -170,000 - 170,000 -170,000 1,060,200 1,134,800 1,170,950 i Henhold til Lovfor- slagets § 108, 2det Stykke, skal ansættes som Medhjælpere for Politidirektøren ved Paa- tale af Straffesager i København.

Det er selvfølgelig umuligt at opgive Udgifterne ved Retsplejelovens Gennem- førelse aldeles nøjagtigt. Men selv om enkelte Udgiftsposter maatte overskride det kalkulerede Overslag noget, tør man dog regne med, at Gennemførelsen af den nu foreliggende Retsreform ikke vil koste over 2 Mill. Kr. en Gang for alle — heri ikke medregnet Værdien af den nuværende Rigsdagsbygning —, og at den aarlige Mer- udgift for Statskassen ikke vil overstige 1 1/4 Mill. Kr.

I denne Sammenhæng er det værd at erindre sig, at Statens Indtægter ved Rets- sportler, hvis naturlige Anvendelse er at dække Udgifterne ved Retsplejen, for Ti- den efter Justitsministerens Opgørelse er Ca. 4,450,000 Kr., medens Statens Ud- til Justits- og Politivæsen kun er Ca. 2,740,000 Kr.

Udvalget stiller kun faa Ændringsfor-

Med Hensyn til disse bemærkes føl- gende;

I Overensstemmelse med Landstings-

udvalgets Betænkning af 29. Maj 1914 er der i Lovforslaget optaget en Bestemmelse om, at det ved kgl. Anordning kan be- stemmes, at en Retskreds, som har naaet 40,000 Indbyggere, og hvor der derfor skal ansættes 2 Dommere, i Stedet for kan deles i 2 Retskredse, hver med ,1 Dom- mer, hvorimod Sammenlægning af paa denne Maade adskilte Retskredse kun kan ske ved Lov. Da Udvalget foretrækker den Ordning, at saavel eventuel Deling som Sammenlægning af Retskredse kun kan ske ved Lov, stiller Udvalget Ændrings- forslag Nr. 1 til § 17.

Ændringsforslagene Nr. 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12 og 13 til §§ 72, 73, 74, 75, 76, 77, 79 og 80 angaar alle Reglerne for Udtagelse af Nævninger til Grundlisten. Det vigtigste af disse Ændringsforslag er Nr. 3 til § 73. Vedtages dette Ændrings- forslag, er de øvrige fornævnte Ændrings- forslag til dette Afsnit dermed nødvendig- gjorte. Saavel nærværende Forslag til Lov om Rettens Pleje som det i 1914 frem-

satte har Bestemmelser om, at Nævninger til Grundlisten skal udtages af de kom- munale Raad. I Overensstemmelse med Folketingets Udvalgsflertals Betænkning af 31. Marts 1914 vedtoges det i Folketinget, at Nævningers Udtagelse skulde ske efter Reglerne i Retsplejeloven af 1909. Lands- tingsudvalget stillede ikke Ændringsforslag paa dette Punkt.

Da der af et Medlem af Udvalget er fremsat Forslag om, at Nævningers Ud- tagelse skal ske ved et Udvalg og ikke, som foreslaaet, ved Valg af Kommunal- bestyrelserne, og da flere Medlemmer skønner, at en Fastholden ved Lovforsla- gets Regel om, at Nævninger skal udtages udelukkende af de kommunale Raad, vil møde Modstand i Landstinget og saaledes maaske blive bestemmende for Lovfor- slagets Skæbne, er Udvalget under Sam- virken med Justitsministeren enedes om, at Nævningers Udtagelse til Grundlisten sker ved et Udvalg paa 5 Medlemmer, dog saaledes, at det bliver Landsrettens Formand og ikke, som efter Retspleje- loven af 1909, Overpræsidenten i Kø- benhavn og Amtmændene, der vælger 1 Medlem i hver

Kommune til fornævnte 5 Mands Udvalg. De øvrige 4 Medlemmer af Udvalget vælges efter tilsvarende Regler som efter nævnte Lov. Efter den Regel, som ved Ændringsforslaget til § 73 nu bringes i Forslag, bliver det Domsmagten og de kommunale Raad i Forening og ikke delvis Myndigheder i Administrationen, der udtager Nævninger.

Ændringsforslagene Nr. 4 og 7 til § 74 er nærmest af formel Natur.

Ved Ændringsforslagene Nr. 14—16 a. til § 85 genoptages nogle videregaaende Udskydningsregler end efter Lovforslaget. Ogsaa disse Ændringsforslag er foreslaaede under den Forudsætning, at Hovedændringsforslaget til § 73 vedtages.

Da det kan forekomme, at der holdes Tvangsauktion over udlagt Løsøre af ringe Værdi, stiller Udvalget Ændringsforslag Nr. 17 til § 544, hvorved det tilsigtes at begrænse Pligten til Avertering om Tvangs- auktion over udlagt Løsøre.

§ 778 indeholder bl. a. Bestemmelse om, at den, der har været anholdt uden Grund, kan kræve Oprejsning ved Erklæring af Politimesteren om, at Anholdelsen har været ugrundet og ufor- skyldt. Da flere af Udvalgets Medlemmer stærkt har betonet Betydningen af, at saa- dan Erklæring afgives hurtigst muligt, og da hele Udvalget deler denne Opfattelse, stiller dette Ændringsforslag Nr. 18 til § 778. Ændringsforslag Nr. 19 til samme Paragraf er nærmest en sproglig Rettelse.

Den Lovforslaget vedføjede Tavle over By- og Herredsretskredsene foreslaas det at ændre paa ganske faa Punkter. Ændrings- forslag Nr. 20 er kun en Omredaktion af Tavlens Nr. 16. Hensigten med dette Æn- dringsforslag er den at tilkendegive, at Ud- valget har tænkt sig Skelskør som Hoved- tingsted for nævnte Retskreds.

Ved Ændringsforslag Nr. 21 foreslaas det at forene Hids Herred med Silkeborg Købstad og Birk til 1 Retskreds, hvorved et ofte fremsat Ønske af Beboere i Hids Herred imødekommes.

Med Ændringsforslagene Nr. 22 og 23 er forbundet den Tanke at imødekomme et af vedkommende næret Ønske om at bevare Hornslet som Hovedtingsted.

Da et Flertal af vedkommende kom- munale Raad i Børglum Herred har udtalt sig imod at faa Hovedtingsted i V. Brøn- derslev og for at bevare Hovedtingsted Hjørring, stiller Udvalget Ændringsforslag Nr. 24.

Ændringsforslag Nr. 25 er stillet som Følge af, at Hids Herred foreslaas sam- menlagt med Silkeborg m. m. til 1 Rets- kreds.

Som Følge af Ændringsforslagene Nr. 21 og 25 foreslaar Udvalget en Omlægning af Politikredsene, for saa vidt angaar Tavle over Politikredsene, Nr. 38 og 57, derfor stilles Ændringsforslagene Nr. 26 og

Følgen af samtlige Ændringer i Tav- lerne over Retskredsene og Politikredsene, som herved bringes i Forslag, vil, samtlige disse Ændringsforslag vedtages

blive, at der skal ansættes en Dommer mere end efter det af Justitsministeren forelagte Forslag.

Der er indenfor Udvalget divergerende Meninger om, hvorvidt man ved denne eller hin Enkeltbestemmelse just har truffet det rette og bedste. Udvalget er dog enig om, at Gennemførelsen af dette Lov- forslag vil betyde et væsentligt Fremskridt og bringe dansk Retspleje paa Højde med Retsplejeordningen i de Lande, der er naaet længst frem paa dette Omraade. Særlig vil dette naas, naar Retsplejeloven faar sit tiltrængte og meget ønskelige Supplement ved en Reform af Straffeloven. Ogsaa Auktionslovgivningen bør efter Ud- valgets Mening reformeres.

I Henhold til det foran anførte ind- stiller Udvalget til Folketinget at vedtage nærværende Forslag til Lov om Rettens Pleje med de af Udvalget foreslaaede Æn- dringer.

Et Mindretal (Lillelund, Markvorsen, Emil Petersen, Pinstrup og L. Rasmus- sen [Ribe Amts 4de Valgkreds]), som i øvrigt deltager i Udvalgets Indstilling, har, ligesom da denne Sag i 1914 sidst var til Behandling i Folketinget, søgt at vinde Stemning i Udvalget for, at Lov om Rettens Pleje af 26. Marts 1909 snarest muligt sættes i Kraft, thi denne Lov inde- holder saa betydelige Fremskridt og af- hjælper saa væsentlige Mangler ved den gældende Retsplejeordning, at det synes uforsvarligt at forholde Befolkningen de Fremskridt paa Retsplejens Omraade, som nævnte Lov utvivlsomt indeholder.

Da Mindretallet imidlertid ikke i Ud- valget har faaet Tilslutning til sit Stand- punkt i saa Henseende, hverken fra andre årtier eller hos Justitsministeren, finder man det ørkesløst nu igen — som i Sam- lingen 1913—14 — at stille Ændringsfor- slag om, at Lov om Rettens Pleje af 26. Marts 1909 skal træde i Kraft inden en vis kort Frist, Ved at undlade at stille saadant Ændringsforslag vil Mindretalle dog ikke have sin fremtidige Stilling til nævnte Lovs eventuelle Ikrafttræden præ- judiceret.

Skulde det heller ikke lykkes i denne Rigsdagssamling at tilendebringe Forhandlingerne om en Retsreform paa det nu foreliggende Grundlag: at Retsplejeloven af 1909 revideres og suppleres, inden denne endnu er prøvet, forbeholder Mindretallet sig fremdeles at virke for, at den allerede vedtagne og stadfæstede Retsplejelov af 1909 sættes i Kraft, hvorefter der da vil være Anledning til at ændre og supplere denne i Henhold til de Erfaringer, som maatte blive vundet ved dens Anvendelse.

Mindretallet ønsker meget et endeligt Resultat af de langvarige Forhandlinger om en ny og bedre Retsplejeordning og fralægger sig ethvert Medansvar for en yderligere Forhaling eller Udsættelse af denne Sags Afgørelse.

Et Mindretal (Markvorsen og Pinstrup) billiger ikke, at Landsrettens Formand efter de stillede Ændringsforslag skal udnævne det ene Medlem af det 5-Mands Udvalg, som i hver Kommune skal udpege Nævninger. Man mener, at Landsrettens Formand kun kan udføre dette Hverv paa en rent formel Maade, da han umulig kan have det fornødne Kendskab til de mange Kommuners Beboere.

Man vilde have foretrukket at sætte Amtsraadet ind i nævnte Formands Sted, men har ikke stillet Ændringsforslag herom, fordi der ikke fra andre Sider har kunnet opnaas Tilslutning hertil.

Mindretallet maa beklage, at Justitsministeriet, trods given Anledning, ikke i Aar saa lidt som i 1914 har indhentet de kommunale Organisationers og Amtsraadenes Erklæring over hele denne Omlægning af Rets- og Politikredse, der griber saa dybt ind i Befolkningens daglige Liv og Virksomhed.

Ligeledes vilde det have været ønskeligt, om Udvalget havde faaet nogen Klarhed over og Indflydelse paa, hvor de forskellige Hovedkontorer for Rets- og Politikredsene skal være.

Endelig vil Mindretallet ikke undlade

Udvalgenes Betænkninger m. m. 48

Bet. o. Lovf. om Rettens Pleje m. m. 756

at hævde den Mening, at de anslaaede Merudgifter ikke vil slaa til. Dette gælder baade dem, der skal udredes een Gang for alle, men da navnlig den aarlige Udgiftsforøgelse.

Til B. Nr. 24. Forslag til Lønningslov for forskellige af de i Lov om Rettens Pleje omhandlede Embeds- og Bestillingsmænd.

Udvalget stiller ikke Ændringsforslag til de i Lovforslaget foreslaaede Lønssatser eller øvrige Bestemmelser, der i det hele er i Overensstemmelse med det Lovforslag om samme Emne, som Folketinget vedtog 1914. Kun foreslaar man, at der kun bliver 2 Lønningsklasser for Politimestre, ligesom der kun er foreslaaet 2 Lønningsklasser for Dommere.

Derimod har det været Udvalget magtpaaliggende under Hensyn til Lønningsudvalgets Skrivelse af 18. Marts 1914 at foreslaa Ændringer i de Lovforslaget vedføjede Tavler A., B., C. og D., saaledes at der kommer et mere ligeligt Forhold mellem Antallet af Dommere og Politimestre i 1ste og 2den Lønningsklasse.

Til C. Nr. 25. Forslag til midlertidig Lov om offentlige Auktioner, der ikke er Tvangsauktioner.

Udvalget indstiller, at Lovforslaget vedtages uændret.

Til D. Nr. 26. Forslag til Lov om Rets- afgifter i Domssager m. m.

Udvalget indstiller, at Lovforslaget vedtages uændret.

Til E. Nr. 27. Forslag til Lov om Ud- gifterne i Strafferetsplejen.

Der har indenfor Udvalget været Me- ningsforskel om, hvorvidt de i Forslag til Lov om Rettens Pleje, § 108, omhandlede Medhjælpere ved Paatalemyndigheden i

København burde lønnes af Staten eller af Københavns Kommune. Ved Ændrings- forslag til § 3 stilles Forslag om, at Kø- benhavns Kommune godtgør Staten Halv- delen af Lønningerne til de her nævnte Politifuldmægtige (jfr. Ændringsforslag Nr. 16 b til Lovforslaget om Rettens Pleje).

Udvalget har haft Samraad med Ju- stitsministeren om, at Staten yder Amts- og Købstadkommunerne Tilskud til Til- vejebringelse af Arresthuse og Retslokaler m. v. for Underretskredsene.

Til F. Nr. 28. Forslag til Lov om Til- vejebringelse af Lokaler for Østre Landsret, Sø- og Handelsretten i Køben- havn og Københavns Byret m. m.

Udvalget indstiller, at Lovforslaget vedtages uændret.

Til G. Nr. 29. Forslag til Lov om Ind- betaling i Statskassen af en Del af Politikassernes Midler.

Udvalget undtagen Ellinger stiller 2 Ændringsforslag til nærværende Lovfor- slag. Ændringsforslag Nr. 1 til § 1 gaar ud paa at ændre 1913 til 1914. Æn- dringsforslag Nr. 2 til § 3 gaar ud paa, at Lovens Ikrafttræden gøres afhængig af, at Loven om Rettens Pleje træder i Kraft samtidig.

Udvalget undtagen Ellinger indstiller, at Forslaget vedtages med de foreslaaede Ændringer.

Udvalget har haft Samraad med Ju- stitsministeren om en Fordeling af Politi- kassernes Midler.

Til Udvalget har endvidere været hen- vist Forslag til midlertidig Lov om nogle Forandringer i Strafferetsplejen. Da man forudsætter, at Lov om Rettens Pleje snart træder i Kraft, er Interessen for en stykke- vis Reform af Strafferetsplejen trængt noget tilbage. Udvalget gør derfor for Tiden ingen Indstilling.

Ændringsforslag.

Til A. Nr. 23. Forslag til Lov om Ret- tens Pleje.

1915/1916: Betænkning (Folketinget),

Af Udvalget: